

Ein spennandi íløga við nógvum móguleikum

Saman við Jákup á Dul, hevur Tryggingarfelagið Føroya brotið upp úr nýggjum í føroyskum vinnulívi og stjórin í Tryggingini ventar eitt hampiligt avkast

ÍLØGUR UTTANLANDS
Áki Bertholdsen
aki@sosialurin.fo

– Hetta er ein nýggj leið hjá føroyskum vinnulívi. Men hetta er eitt stig, sum vit vænta okkum nóg av.

Gunnar í Liða, stjóri í Tryggingarfelagnum Føroyum heldur, at tað eru nógvir móguleikar í teirri íløguni, sum Tryggingin, saman við Jákupi á Dul Jacobsen, nú hevur gjørt í amerikansku handilsketuna Linens 'n Things.

Hetta er ein handilsketa, sum hevur 18.500 starvsfólk. Hon hevur einar 520 handlar í USA og í Kanada og sølan er einar 20 milliardir krónir um árið. Seinastu árin hevur ketan latið upp 40-50 nýggjar handlar um árið.

– Talan er um eina handilsketu, sum er líka kend í USA, sum Skemman er í Føroyum og úrvalið av vør-um er áleið tað sama, tvs innbúgv dýnur og alt móguligt annað til húsbrúks.

– Tað merkir, at talan so státt er um eina handilsketu, ið hevur eitt vørúrvæl, sum Jákup á Dul Jacobsen kennir væl frammanundan frá sínum handli-um í Føroyum, Íslandi, Kanada og Baltalondum.

Gunnar í Liða sigur, at handilsketan er skrásett á virðisbrævamarknaðinum. – Men tað er ongin einstakur partaeigari, sum ein stóran part av ketuni. Tvørturímóti er talan um eina ørgrynnu av smáum partaeigarum.

Og stjórin í Tryggingini sigur, at tað er júst hetta, sum er við til at gera hetta til eina áhugaverða íløgu, tí tá ið ongin einstakur meiriluta partaeigari er, skal heldur ikki so nóg til fyri at fáa ávirkan á fyrítøkuna.

Eitt nýtt kapittul

Saman við Jákupi á Dul hevur Tryggingin nú keypt 10 % av partabrøvunum í

Linens 'n Things og Gunnar í Liða sigur, at hetta kann væl vísa seg at vera nóg mikið til at fáa munandi ávirkan á fyrítøkuna, tí í veruleikanum eru Tryggingin og Jákup á Dul Jacobsen nú hampiliga stórir partaeigarar.

Partabrøvini, sum Tryggingin og Jákup á Dul Jacobsen hava keypt, hava tey keypt fyri 700 milliónir krónur.

Tryggingin og Jákup á Dul Jacobsen keypa partabrøvini í felag. Men av tí, sum verður keypt, skal Jákup á Dul Jacobsen keypa 75% og Tryggingin 25%.

Kortini er eitt loft sett á, so at parturin hjá Tryggingini skal ikki fara upp um 250 milliónir tilsamans.

Tað merkir, at verða partabrøv keypt fyri eina milliard tilsamans, skal Tryggingin keypa partabrøv fyri 250 milliónir og Jákup á Dul Jacobsen fyri 750 milliónir.

Fyribils eigur Tryggingin nú sostatt 25% av 700 milliónum.

Men alt tað, sum verður keypt útyvir milliardina, skal Jákup á Dul Jacobsen keypa sjálvur.

Gunnar í Liða sigur, at hetta er fyrstu ferð, at føroyskar fyrítøkur gera so stórar íløgur uttanlands.

– Hetta er eitt nýtt kapittul í Føroyskari vinnulívs-søgu, har Tryggingin ger íløgur saman við einum handilsmanni, sum hevur prógvað, at hann hevur tev fyri slíkari vinnu og sum hevur, víst, at hann dugir at reka fyrítøkur sum hesar.

– Ein íløga upp á 250 milliónir er ein av okkara størstu íløgum og síggja vit burtur frá lánsbrøvum og hugsa bara um vinnulív, er hetta okkara størsta íløga.

Men hann heldur eisini, at talan er um eina sera spennandi íløgu, sum hevur nógvar móguleikar við sær.

Nú hevur verið frammi, at sølan hjá handilsketuni hevur ikki verið tað, sum væntandi hevur verið.

– Tað er júst tú, at tað eru so nógvir móguleikar í at menna fyrítøkuna. Tað er lættari at menna eina fyrítøku, sum ikki hevur livað upp til tað, sum væntandi var.

– Men at hon ikki hevur livað upp til tað, sum væntandi var, má undir ongum umstøðum fatast sum um at

– Hetta er eitt nýtt kapittul í Føroyskari vinnulívs-søgu, har Tryggingin ger íløgur uttanlands saman við einum handilsmanni, sum hevur prógvað, at hann hevur tev fyri slíkari vinnu og sum hevur, víst, at hann dugir at reka fyrítøkur sum hesar, sigur Gunnar í Liða, stjóri í Tryggingarfelagnum Føroyum

handilsketan hevur gingið illa.

– Tað hevur hon ikki. Tvørturímóti gingur hon rættiliga væl og hon er rættiliga væl fyri figgarliga við lítlari skuld. Og tað, at hon ikki hevur livað upp til vónirnar, ger júst tað, at partabrøvini vóru biligari enn tey annars høvdu verið.

Hann sigur, at Tryggingin er helst sterkasta fyrítøkan í Føroyum, sum kann gera slíkar íløgur og tí er tað natúrligt, at Jákup á Dul Jacobsen vendir sær til okkara.

– Ger Tryggingin av at selja síni partabrøv aftur, hevur Jákup á Dul Jacobsen forkeysprætt til partabrøv-

ini, til tað virði, sum tá fara at hava.

Størri vági og størri avkast

Gunnar í Liða sigur, at hann ventar eitt hampiligt avkast av hesum partabrøvunum. Vinnulívs-greinarar á Tryggingini hava kannað handilsketuna í minstu smálutir, áðrenn keypt var, men sjálvsagt er torført at meta um framtíðina.

Kortini kann sigast, at Tryggingin hevur gjørt, tað hon yvirhøvur kann, fyri at minka um vágan.

Verður hugsað um vinnulív, hevur Tryggingin áður sett pening í Grønlands-

bankan, Havsbrún, Smyril Line, Hotel Føroyar og Hotel Tórshavn.

Men tilsamans hevur Trygging einar 900 milliónir í útlenskum lánsbrøvum.

Hesi seinastu árin er Tryggingin farin meiri burturfrá at gera íløgur í lánsbrøv og hevur í størri mun gjørt íløgur í vinnulív.

– Fram til 2000 hækkaðu partabrøv nóg í virði. Men í 2000 brast bløðran og virðið lækkaði aftur munandi. Síðani botnurn varð náddur, hevur Tryggingin spakiliga økt um íløgurnar í partabrøv.

– Tað er størri sveiggj í virðinum á partabrøvum enn tað er í virðinum á lánsbrøvum. Sostatt er vágin størri við at gera íløgur í partabrøv, men men hinvegin er avkastið eisini størri í longdini.

Men tað ræðir sjálvsagt um at grunda íløgurnar væl. Men ikki minst ræður tað um at seta íløgurnar í partabrøv rætt saman fyri at minka sum mest um vágan.

– Vit hugsa ómetaliga nóg um at spjaða vágan og tað gera vit bæði við at spjaða íløgurnar í ymsar vinnur og í ymsk lond fyri at minka um vágan mest móguligt.

Nú hava vit hoyrt nógvar ræðusøgur um útlenskar grunnar av ymsum slagi, sum hava sett pening í vinnulív, sum hevur gingið illa. Avleiðingin hevur verið at grunnar eru farnir á heysin og og sparararnir hava mist stórar upphæddir.

– Tað er rætt at grunnar av ymsum slagi høvdu stórar trupulleikar av virðis-brævafallinum í 2000. Men eg meti eisini, at teir frammanundan ikki høvdu kanna vágan nóg gjølliga.

Men tað hevur Tryggingin gjørt og Gunnar í Liða sigur, at tað er heilt óhugsandi, at Tryggingin fer at koma í eina slíka støðu, tí tað ber slett ikki til, soleiðis sum hon hevur gjørt sínar íløgur í ymsk lond, í ymsar vinnur og í ymsk sløg av partabrøvum.

– Tað kundi ikki fallið okkum inn at tikið nakran óneyðugan vága.

Tryggingin gott rásarrúm

Tilsamans hevur Tryggingin íløgur í vinnulív og lánsbrøv uppá 1,4 milliard og

hon hevur ein eginogn upp á 1,3 milliard.

Sæð í tí ljósinum er ein íløga uppá 250 milliónir ikki so ovurhonds stóru biti.

Men tað merkir so eisini, at Tryggingin hevur gott rásarrúm at gera enn fleiri íløgur og tað er nakað, tey alla tíðina kanna eftir, bæði í Føroyum og uttanlands.

Kortini eru ongar aðrar ítøkiligar ætlanir beint nú.

Men Gunnar í Liða bíðar eisini við áhuga eftir at gongd kemur á einskiljingarnar her heima.

– Vit bíða við áhuga eftir, at føroyskar fyrítøkur verða einskildar fyri at vita, hvussu tær verða einskildar og, hvørjar treytirnar verða.

Hann vil kortini ikki seta navn á nakrar fyrítøkur, sum Tryggingin er mest áhugað í.

Spurningurin er so, hvussu ein íleggjari sum Tryggingin vildi mett, at vit fingur sum mest burturúr teimum einskiljingum, sum eru fyri framman.

– Tað er ringt at siga yvir ein kamb, tí fyrítøkurnar eru so ymskar. Men tað mest týðningarmikla av øllum er, at einskiljingarnar verða framdar í gjøgnumskygni og at ein greið ætlan fyriliggur, tá ið farið verður undir einskiljingarnar.

– So kunnu vit altíð kjakast um, antin tað er betri at selja fyrítøkurnar í smáum ella alt í einum. Men tað týðningarmesta er, at talan er um eina greiða ætlan fyri einskiljingunum, tí annars fara íleggjarar at halda seg langt vekk.

Annars heldur Stjórin í Tryggingini ikki, at vit eiga at stúra fyri útlenskum íløgum í Føroyum, heldur ikki tá ið talan er um tilfeingisvinnurnar.

– Við útlenskum íløgum, fáa vit eisini vitan inn í Føroyskt vinnulív. Gongur tað væl, verður avkastið spjatt. Men gongur tað illa, er vágin eisini spjaddur, sigur Gunnar í Liða.